

Returadresse: Rødt, Dronningens gate 22, 0154 Oslo

Kvinner bygger partiet:

– Det er mange som merker at et sterkt Rødt utgjør en forskjell

Foto: Håkon Mosvold Larsen/NFB

Regjeringsplattformen:

Må følge opp kvinnepolitiske løfter

Foto: Vegard Mørland Grøth/NFB

Foto: Privat

Internasjonal solidaritet:

– Afghanske kvinner må få snakke for seg selv

Leder:

“Vi kan ikke basere oss på at kvinner av sin godhet skal gjøre viktig arbeid for mindre enn det de fortjener.” **Marie Sneve Martinussen**

Halve himmelen er vår:

“Hvor mye hjelper det på strømregningene for en hjelpepleier om konsernsjef i Statkraft hadde vært en kvinne?” **Alberte Bekkhus**

**Marie Sneve
Martinussen**
marie@roedt.no
Nestleder i Rødt

Applaus er ikke nok

Leder

Gjennom to år med pandemi har det blitt stadig tydeligere hvor viktig jobbene som gjøres i helsevesenet, skolene og barnehagen er. Hvordan hele samfunnet kneler hvis ungene må bli hjemme og sykehusene blir fulle, at kostnadene ved å ikke ha en sterk offentlig sektor er uendelig mye større enn å ha det.

Det har ikke vært grenser for hvor takknemlige politikere og folk flest har vært for jobben som gjøres, det har vært applaus-aksjoner og hjertekaker og ekstra julegaver. Men applaus betaler ikke regninger, og den grelle sannheten er at mange av de yrkene som nå løftes fram som viktige har vært underbetalt og underbemannet i flere tiår.

Helsefagarbeidere, bioingeniører, lærere, barnehagelærere, miljøarbeidere, sykepleiere. Disse yrkene har én ting til felles: de er er kvinneyrker. Yrker som kvinner velger oftere enn menn. Kvinner utgjør 83 % av de med helse- og sosialfaglig utdanning, og i barnehagene er 9 av 10 ansatte kvinner. Samtidig er dette yrker som systematisk er dårligere lønnet enn mannsdominerte yrker med tilsvarende utdanningsnivå.

I **gjennomsnitt tjener** en heltidsarbeidende kvinne i Norge 87 kroner for hver hundrelapp en mann tjener. Dette er forskjeller vi finner om vi sammenligner kvinnedominerte og mannsdominerte yrker på alle utdanningsnivåer. Faktisk er forskjellen minst for yrkene som kun krever grunnskoleutdanning, mens forskjellene øker jo høyere utdanningsnivå yrket krever. Det lønner seg tydeligvis ikke like mye å ta utdanning for kvinner som det gjør for menn.

Resultatet er åpenbart økonomiske forskjeller mellom kvinner og menn på samfunnsnivå, og at kvinner har mindre økonomisk frihet på personlig nivå. Det påvirker også valgene i familiene og muligheten for reell likestilling. Om det er mamma eller pappa som skal jobbe deltid eller ta ut ulønnet permisjon henger så klart sammen med hva familien taper mest på, altså hvem som har høyest lønn.

Også i år vil 8. mars-togene fylles av paroler for likelønn. Dette er en viktig kvinnekamp for likestilling og økonomisk frihet, men også for velferden vår og for beredskapen. Vi kan ikke basere oss på at kvinner av sin godhet skal gjøre viktig arbeid for mindre enn det de fortjener. I dag mangler vi flere tusen fagfolk til å fylle oppgavene, og verken lønna eller arbeidsforholdene er rekrutteringsmagneter for offentlig sektor. Å heve lønna, og skaffe flere kolleger, må derfor være et viktig krav.

Rødt Nytt

Redaktør:

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Redaktør for denne utgaven:

Åsne Hagen
asne.hagen@gmail.com

Grafisk utforming:

Ole Mjelstad

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt

Rødt fyller 15 år:

Kvinner bygger partiet

Rødt-profiler: Marie Sneve Martinussen (f.v.), Charlotte Therkelsen Sætersdal, Eivor Evenrud, Synne Høyforslett Bjørnbæk, Silje Josten Kjosbakken (sittende)

Organisering

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Vi jobber med å lage rom for kvinnelige tillitsvalgte og folkevalgte gjennom særskilt kvinneorganisering og -skolering, sier Rødts partisekretær Benedikte Pryneid Hansen.

11. mars 2022 er det 15 år siden Rødt ble stiftet, og partiet har opplevd stor medlemsvekst de seinere årene. Pryneid Hansen forteller at Rødt arbeider på flere måter for at det skal være interessant og relevant for kvinner å engasjere seg politisk i partiet.

– Vi har jobba hardt og strategisk over flere år for å bygge flere profiler for Rødt. Vi har mange dyktige kvinnelige tillitsvalgte og folkevalgte som aktivt løftes fram i vårt info- og pressearbeid. Etter mange års jobbing vil jeg si at et personlig høydepunkt var Marie Sneves fantastiske debut på Nytt på nytt! Media begynner også å registrere at partiet ikke er et «one man show», slik mediedekninga ofte kunne gi inntrykk av da partileder Bjørnar Moxnes var eneste Rødt-representant på Stortinget. Med mangedobla stortingsgruppe er partisekretæren godt fornøyd med at hele åtte dyktige representanter fronter partiets politikk på tinget – fire av dem kvinner.

Flere markante profiler

Også Sofie Marhaug, stortingsrepresentant fra Hordaland, opplever at media har begynt å orientere seg mot de mange ulike Rødt-profilene.

– Jeg synes det. Rødt får mye, mye mer oppmerksomhet enn tidligere og det gir rom til

flere representanter i media, sier Marhaug.

Også arbeidet som skjer andre steder enn stortingshall og kommunestyre er viktig for Rødts vekst og rekruttering, mener hun:

– Engasjerte Rødt-folk blir lagt merke til mange steder. Jeg var nylig i Etne, og der organiserer Vigdis Madsen demonstrasjon mot de høye strømprisene sammen med et knippe andre damer. Madsen sitter ikke i kommunestyret, men sånne initiativ betyr noe, og folk merker at Rødt tar ansvar.

Partisekretær Benedikte Pryneid Hansen sier seg enig i analysen etter at 2021 ble nok et år med medlemsrekord for Rødt:

– Det er mange som merker at et sterkt Rødt utgjør en forskjell. At det er Rødt som presser regjeringa på de markedsstyrte strømprisene, på å få til rettfærdige løsninger på koronakrisa som reduserer forskjellene. De opplever at Rødt er partiet som kan gjøre noe med det, og at alternativet i de sakene regjeringa ikke leverer på ligger til venstre, ikke til høyre.

Rødt hadde en medlemsvekst på 25 % i løpet av 2021, fra 10.533 medlemmer ved inngangen av året til 13.173 ved utgangen.

– Vi vokser over hele landet, vi vokser blant arbeidsfolk – blant vanlige folk, vi vokser blant kvinner. Vi har en solid plattform for videre vekst, og masse viktige erfaringer fra folk i hele landet som tas med og gjør politikken til Rødt enda bedre. Det som blir viktig er å få flere folk aktivt med i partiet, sier Pryneid Hansen.

Partisekretæren mener organisasjonen må jobbe aktivt for å rekruttere flere kvinner til folkevalgtarbeid og ulike typer lederverv i partiet:

– Vi har rett under 50 % kvinnelige medlemmer, og andelen øker sakte, men sikkert. En utfordring for oss er å få flere kvinnelige folkevalgte og

le) og Benedikte Pryneid Hansen under Rødts landsmøte i 2019. Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB.

lokallags- og distriktslagsledere så det spiller sammensetning i medlemsmassen, og samfunnet!

Respekt for livssituasjon

Sofie Marhaug påpeker at partiet må ta hensyn til ulike livssituasjoner. En slik tilnærming kan bidra til at kvinner blir styrket og synliggjort i Rødt, enten det er i lokal- og fylkeslagene eller folkevalgtarbeidet:

– Jeg tror det er viktig å ha respekt for at folk kan bidra ulikt og til ulike tider. Det kan for eksempel være perioder av livet der det ikke passer så godt å bruke masse tid på politikk. Eller at noen aktiviteter passer bedre enn andre. Det er viktig at lagene og valgkomiteene snakker med folk om hva som er deres ønsker og styrker, og at vi prøver å tilpasse organisasjonen ulike behov, sier Marhaug.

Benedikte Pryneid Hansen trekker også fram Rødt Hjemmefra, et direktesendt politisk talkshow som har vært ei viktig satsing for Rødt i seinere år. Benedikte Pryneid Hansen mener at dette formatet, der man kan delta fra sitt eget hjem, bidrar til at flere engasjerer seg i diskusjonene i partiet:

– Vi vil at Rødt Hjemmefra skal være et sted vi kan samles som parti, selv om vi er spredt i hele landet. Sendingene bruker vi til å la medlemmer og interesserte få et innblikk i hvordan vi jobber sammen i partiet.

– Vil klasseforskjeller til livs

Sofie Marhaug ser flere årsaker til at kvinner søker seg til Rødt.

– Jeg tror i utgangspunktet kvinner engasjerer seg i Rødt av samme grunn som mange menn, nemlig at de vil klasseforskjeller til livs. Så tror jeg likevel at Rødts analyse og mål kan treffe en del damer spesielt, fordi kvinner ofte jobber i lavtlønnsyrker

Storingsrepresentant: Sofie Marhaug. Foto: Ole Berg-Rusten/NTB.

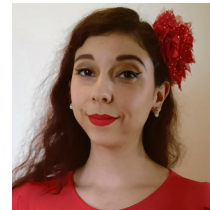
og merker hvordan noen få drar fra på lønns- og formuestatistikken.

– Jeg tror også mange kvinner er opptatt av å bygge ut – og ikke ned – velferden. Det er også et politisk spørsmål som treffer bredt, men damer er overrepresenterte i mange av de typiske velferdsyrkene, så som barnehager. At helsevesenet bygges ned tror jeg også uroer damer, slik vi ser gjennom det pågående barseloppørret, sier Marhaug.

Kvinner i den offentlige politiske debatten møtes ofte med irrelevante utsagn og forventninger, der malplasserte kommentarer om utseende og alder sniker seg inn uansett hvilket tema man diskuterer. Marhaug har en todelt strategi overfor denslags avsporinger:

– Det er litt vanskelig å forholde seg til, for hvis man henger seg opp i eller kommenterer det, får slike kommentarer som regel bare større oppmerksomhet. Hvis jeg kan kommentere det på en lystig måte, gjør jeg det, men ellers prøver jeg å overse det mest mulig. Den som er aller best på å kontre sånne kommentarer, uten sammenligning for øvrig, er Dolly Parton!

Rødt Norge rundt

Ålesund:

Familier fikk tilbakebetalt

I budsjettet til Ålesund for 2020 var det lagt inn at barnetrygden skulle holdes utenfor ved beregning av sosialhjelp. Partiet ble gjort oppmerksom på at dette ikke ble fulgt opp.

– Rødt var eneste parti som tok initiativ til å rette opp dette i kommunestyret. Vi fikk gjennomslag, og familiene fikk tilbakebetalt det de var trukket, sier kommunestyrerepresentant Malena Strømmen Malakzadeh.

Nordland:

Slåss for samiske rettigheter

– Mange jeg møter blir forskrekket over å møte en sint sjøsamedame som meg. Men jeg tror de bare har godt av det, sier fylkestingsrepresentant Camilla Tranås Kristiansen.

– På fylkestinget i Nordland var det kampen mot oppdrett i verdensarvområdet jeg møtte da jeg startet i Rødt. Jeg engasjerer meg veldig for samiske rettigheter til land og vann, og ser de samme utfordringene går igjen – kapitalismen og det «grønne skiftet». Små samfunn lider under fordelingen av ressurser, slik at vi knives om det som er.

Bergen:

Kvasse krav i budsjettarbeidet

Rødt er for fyrste gong med på budsjettavtale i Bergen.

– Vi har fått viktige gjennomslag for prøveprosjekt med både 6-timarsdag og auka bemanning i 6 barnehagar, starte arbeid med bibliotek i Indre Arna, og ikkje minst betre luftkvalitet og levekår på Danmarks plass ved å legge trafikken under lokk. Slik får vi ein raudare og grønare by, seier gruppeleiar Mailiss Solheim-Åkerblom.

Møre og Romsdal:

Sier nei til investeringer som bryter folkeretten

Fylkestingsrepresentant Silje Alise Ness forteller at arbeidet i fylkestinget for Rødt Møre og Romsdal har vært et pionerarbeid, med mye nytt å sette seg inn i både for henne som fersk politiker og for det nye fylkeslaget:

– Det har vært krevende, men også veldig spennende. I 2021 fikk vi gjennomslag for en uttalelse fra Møre og Romsdal fylkesting om at vi ikke ønsker at oljefondet skal investere i selskaper som bidrar til å opprettholde en folkerettsstridig okkupasjon og andre folkerettsbrudd.

Halve himmelen er vår

Alberte T. Bekkhus er leder i Rød Ungdom.

Kvinne – organiser deg!

70-tallets kollektive kvinnekamp samla kvinner bak krav om selvbestemt abort, styrka rettigheter i arbeidslivet og utbygging av både velferd og barnehager. Kvinner gikk i tog for likelønn, mot prostitusjon og utdaterte kjønnsroller.

Men med framveksten av nyliberalismen ble det nye mantraet at du er din egen lykkes smed, og fokuset ble flytta til markedsstyring og selvrealisering. Den kollektive rødstrømpe-feminismen tapte til fordel for den individualistiske feminismen. Eksempler på denne er DNB sin #huninvesterer-kampanje eller idéen om au pair-ordningen som positiv fordi den gjør det lettere å bli «kvinnelig leder».

Etter pandemien kan vi slå fast at den individuelle feminismen må legges død en gang for alle. For den individuelle feminismen er også en høyreside-feminisme. Kvinner har «alltid» tjent mindre enn menn, og jobba med ufrivillig deltid. De siste årene med korona har også vist at velferdsstaten vår holdes oppe av kvinner og at de samfunnskritiske yrkene i stor grad også er kvinnedominerte yrker.

Hvor mye hjelper det på strømgningene for en utslitt og underbetalt hjelpepleier om konsernsjef i Statkraft hadde vært en kvinne?

Da kan vi ikke lenger godta at feminisme skal være et spørsmål om individuell frigjøring – frigjøring av kvinner må komme gjennom systematisk, kollektiv kamp. For hvor mye hjelper det alenemoren på AAP at viktige politikere er kvinner, om de kutter i stønadene? Hvor mye hjelper det på strømgningene for en utslitt og underbetalt hjelpepleier om konsernsjef i Statkraft hadde vært en kvinne?

Misforstå meg rett – det er positivt med flere kvinnelige ledere og politikere. Representasjon spiller en rolle, å sprengre grenser gagnar alle kvinner. Men vi kan ikke fortsette å tro at «alle» kvinner blir frigjort når strukturene rundt ikke endres. Kvinners stilling i samfunnet kan ikke sees separat fra de økonomiske og politiske strukturene samfunnet organiseres etter. Kvinnene i sweatshops blir ikke noe friere av at at Hennes og Mauritz har kvinner i styret eller gjennom å produsere t-skjorter det står «feminist» på.

Bunadsgerilja, Ingeborg-nettverket og den pågående kampen mot abortnemndene er alle nye eksempler på kvinner som organiserer seg, i fellesskap, for sine rettigheter. Kampen for kvinners rettigheter, frihet og stilling er også en kamp mot Forskjells-Norge. Det er en kamp for styrka velferdsstat, for en lønn å leve av og lovfesting av hele og faste stillinger.

Når vi kjemper for et mer rettferdig samfunn, spiller den organiserte og kollektive kvinnekampen en uvurderlig rolle. For som det står i sangen «På veg»: For halve men'skeheta kan aldri sjøl bli fri når resten av den tvinges til et liv i slaveri!

Utålmodig: Kvinnebevegelsen har fått gjennomslag for viktige krav i regjeringsplattformen, men Rødt etterlyser større framdrift. Foto: Vegard Wivestad Grøtt / NTB.

Kvinnepolitikk

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Rødt kommer til å følge nøye med på regjeringa for å bidra til at løftene i Hurdalsplattformen blir fulgt opp med faktisk endring, sier Gyro Fjordheim Fjermedal. Hun er leder for kvinnepolitisk utvalg i Rødt.

Utvalgslederen er forsiktig avventende til de kvinnepolitiske løftene i Hurdalsplattformen, regjeringas politiske grunnlagsdokument.

– Det er positivt at vi har fått ny regjering, og ei regjering som i plattformen har fått inn en del bra punkter når det gjelder kvinnepolitiske saker. De har gitt signal om flere mulige lovendringer, som samtykkelov og muligheter for ny abortlov eller endringer i abortlova, alt sammen saker som har vært viktige krav i kvinnebevegelsen. Hva vi opplever mangler er nok større framdrift i arbeidet. Det er viktig at det ikke bare blir med de gode intensjonene, men at det resulterer i faktisk endring.

– Når det gjelder abortrettigheter, har regjeringa i Hurdalsplattformen gått inn for videre utredning. Mange i kvinnebevegelsen og i Rødt har jobba mye med abort og abortrettigheter, og vi vet at det finnes mye kunnskap blant fagfolk som det vil være bra å få fram og som viser behovet for endring i abortlova. Rødt jobber for ei abortlov som gir kvinner mer selvbestemmelse, understreker Fjermedal.

– Vi ønsker velkommen endringer som gir kvinner større rom for å bestemme over egen kropp. Vi ønsker hovedsakelig å få fjerna nemndene i det store og hele.

Rødt er også opptatt av kvinners reproduktive rettigheter på tvers av landegrensar.

– Land som Irland og Island har utvidet abortrettighetene de seinere årene. Samtidig ser vi regjeringer som innskrenker kvinners selvbestemmelse, som i Polen. Rødt har programfestet at vi vil la kvinner som ikke har rett på abort i hjemlandet sitt få mulighet til abort i Norge, påpeker Fjermedal.

Dårlig bemanning i kvinneyrker

Rødt har flere kvinnepolitiske områder som partiet jobber med å løfte både på og utenfor Stortinget.

– For mange i Rødt er abortkampen som nevnt

Leder i kvinnepolitisk utvalg: Gyro Fjordheim Fjermedal. Foto: Ole Mjelstad.

viktig. Arbeidsliv er selvsagt også sentralt, det er et område som angår kvinner minst like mye som menn. En stor del av de utfordringene vi har sett under pandemien er jo i helse- og omsorgssektoren, barnehage og skole – områder og sektorer som er kvinnedominerte. Grunnbemanninga, for eksempel på sjukehjem og i barnehage, var for lav også tidligere. Under pandemien har dette blitt satt på spissen og vist enda tydeligere.

Fjermedal mener Hurdalsplattformens formuleringer om heltidsløft og heltidskultur i kvinnedominerte sektorer forutsetter at vi gjør noe med kommuneøkonomien:

– Både for heltidsspørsmålet og den dårlige grunnbemanninga er en del av utfordringa at det er for lite penger å rutte med i kommunale tjenester. Rødt ønsker forøvrig å lovfeste retten til heltid, slik at heltid blir en rett og deltid en mulighet.

Utvalgslederen mener også at mål om bedre tilbud innenfor kvinnehelse må knyttes til helsepolitikken forøvrig.

– Det er selvsagt viktig å satse på spesifikke områder der man trenger mer kunnskap, som når forskning på kvinnehelse har vært nedprioritert. Men vi mener også det er nødvendig å gjøre noe med områder som fastlegekrise og bemanning på sykehus, sier Fjermedal.

– Mange forteller om dårlige opplevelser i forbindelse med fødsel og barsel – noe som går igjen er mangelen på ansatte, og at man ikke føler seg godt nok ivaretatt. Folk opplever at de ikke kan spørre om hjelp fordi de ansatte løper rundt med en veldig hektisk arbeidssituasjon og ikke har tid til dem. Dette er områder hvor det er så stort press på helsesektoren at de som jobber der mangler ressursene til å følge opp på en god måte. Mange som er helsepersonell vil nok kjenne seg igjen i at man ikke har god nok tid til oppgavene sine.

– En selvfølge å være feminist!

Feministisk ansvarlig i Rød Ungdom: Liv Müller Smith-Sivertsen. Foto: Paula M. K. Lorentzen.

Rød Ungdom Feminisme

Alberte T. Bekkhus alberte@sosialisme.no

Liv Müller Smith-Sivertsen er feministisk ansvarlig i Rød Ungdom, bergenser og hardbarka kvinnesaksforkjemper. Hun mener 8. mars ikke er en dag for å feire, men en dag for å kjempe.

– Hva gjorde at du ble feminist?

Jeg har egentlig alltid vært feminist, selv før jeg visste hva feminisme betydde. Jeg har aldri følt at jeg har passet helt inn i kjønnsrollen jeg ble tildelt, at jeg ikke var «jentete» nok. Jeg har alltid merket at jeg og venninnene mine har hatt andre forutsetninger enn hva guttene har hatt, og at det har vært kjipt. De fleste som vokser opp som jenter opplever ting som former deg og som får deg til å tenke at her er det noe som er gale, som seksuell trakassering eller kroppspress. Samtidig har jeg

vokst opp med en mor som alltid har tatt meg med i 8. mars-tog og gjort det tydelig at kvinnekampen er viktig. For meg har det alltid vært en selvfølge å være feminist.

– Hva ser du på som noen av de viktigste feministiske sakene i dag?

For meg er det to saker som stikker seg ut, økonomi og menns vold mot kvinner. Det er allerede vanskelig for unge å komme seg inn på jobb- og boligmarkedet, men for jenter er enda vanskeligere. Kvinner jobber mer deltid, tjener mindre og eier mindre enn menn som skaper en usikker fremtid. Dette handler ikke om forskjell i kompetanse, men om konsekvent nedprioritering av kvinnedominerte yrker. Som kvinne må du velge mellom karriere og familie, mens menn kan ha det hele. Derfor er 6-timers dagen et av de viktigste kravene vi kan stille for et mer likestilt arbeidsliv. Menns vold mot kvinner kan ikke sees separat fra økonomi, for det farligste for en kvinne er faktisk

å være økonomisk avhengig av en mann. De fleste drap i Norge er partnerdrap, og ofrene er oftest kvinner. 1 av 10 kvinner blir voldtatt i løpet av livet, og halvparten av disse voldtektene skjer før en er fylt 18. Likevel blir krisesentre lagt ned, og kvinners rettsikkerhet svekket. Vi trenger en samtykkelov og godt finansierte krisesentre over hele landet. Ikke minst: et storting som tar kvinners trygghet på alvor.

– Hvordan markerer du 8. mars?

Jeg mener at 8. mars ikke er en dag for å feire, men en dag for å kjempe. Vi har vunnet mange kamper, men vi er langt fra ferdig. Derfor drar jeg på meg de røde strømpene og går i tog med kameratene mine, fordi vi har en verden å vinne. Og så liker jeg å markere dagen med alle kvinnene i livet mitt, enten det er familien min eller venninnene mine. Det å samles rundt et måltid og diskutere de viktige tingene er også godt.

– Vi trenger et samfunn med plass til alle

Rød Ungdom Skeiv kamp

Alberte T. Bekkhus alberte@sosialisme.no

Carl-Oscar Vik er leder for skeivt utvalg i Rød Ungdom, landsstyreprerentant og styremedlem i Vestfold og Telemark Rød Ungdom. De ble nylig intervjuet i The Guardian om Språkrådets innføring av «hen»-pronomen.

– Hvorfor er det så viktig at vi har fått på plass 'hen'?

Dette er et av de første stegene for å få vanlige folk til å forstå at vi ikke-binære eksisterer. Debatten har også kommet mer opp i lyset og jeg tror mange har misoppfatninger om bevegelsen. Nå får vi muligheten til å svare ved å snakke om hva dette virkelig betyr. Og det er viktig slik at jeg og andre kan føle oss som en del av samfunnet. Det er mange der ute som jobber for at jeg skal få være meg selv, og det betyr alt!

– Hva er de viktigste sakene i den skeive kampen?

Viktige saker er for eksempel blodgivning for homofile, Rikshospitalet sin behandling av transpersoner og å få et tredje juridisk kjønn. Det er sårende at regjeringen ikke gir meg retten til å være den jeg er. Norge fremstår som et veldig åpent samfunn, men jeg har enda ikke plass i det. Et tredje juridisk kjønn ville betydd så mye for så mange der ute i alle aldre!

– Hvordan jobber dere i laget/RU for lhbt-frigjøring?

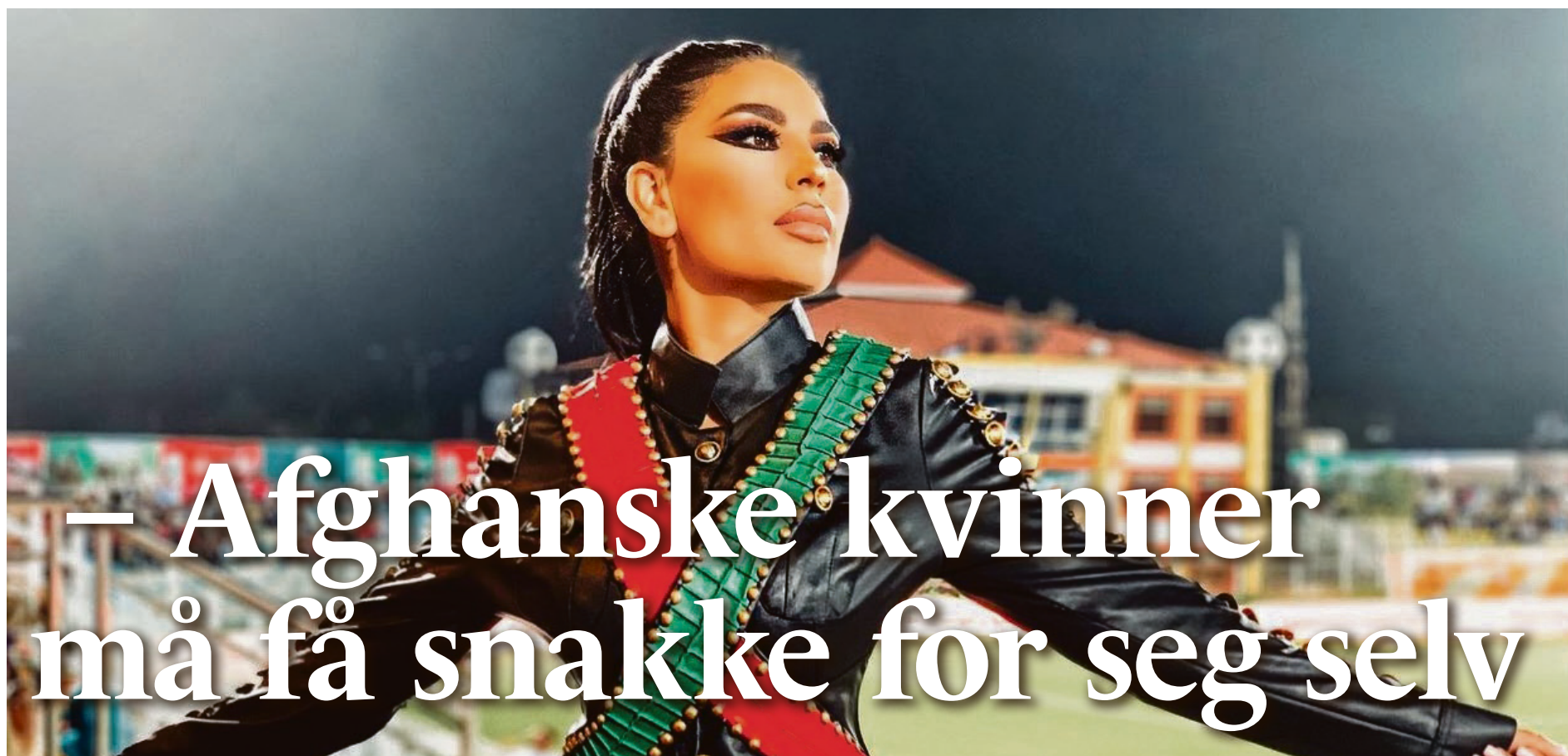
Jeg som leder for skeivt utvalg jobber for de skeive innad i organisasjonen. Oss kan du ta kontakt med hvis det er noe du lurer på, hvis noe ugreit har skjedd eller om du bare vil snakke med noen skeive i organisasjonen. Vi jobber også med å få opp et skeivt nettverk som skal fungere som et eget fora for skeive i organisasjonen. I RU-laget mitt jobber vi alltid med å skolere nye medlemmer i den skeive politikken vår og hvorfor vi har den. Vi gir også medlemmene muligheten til å stille alle spørsmål de måtte ha. Det er ingen dumme spørsmål, og vi svarer uansett. Det er bare positivt at folk får svar så de bedre forstår!

Leder for skeivt utvalg i Rød Ungdom: Carl-Oscar Vik. Foto: Privat.

– Hvordan kan vi sikre en god partikultur?

En ting vi Rød Ungdom er veldig flinke på er å spørre om pronomen til alle man møter. Man kan ikke alltid se på noen hvilken kjønnsidentitet de har, og ikke alle er komfortable med å bruke egne pronomen utenfor organisasjonen. Det kan være fordi at man er redd for hvilke holdninger og negative kommentarer som kan komme. Det vi må bli flinkere til er å si ifra når noen bruker feil pronomen, ikke være redde for å stille eller svare på spørsmål og alltid tolke hverandre i beste mening!

– Afghanske kvinner må få snakke for seg selv

Sanger, låtskriver og aktivist: Aryana Sayeed. Foto: Gjengitt med tillatelse.

Internasjonalt

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Hvis man virkelig vil gjøre noe for afghanske kvinner, så få dem på banen! La dem bli deltakere som kan snakke for seg selv, sier Shahla Sultani, leder i Rødt Grorud.

Hun mener det er viktig å jobbe både lokalt, nasjonalt og internasjonalt i kvinnekampen.

– I bydelen vår bor folk med bakgrunn fra hele verden. Kvinnekamp er så mye, og det er veldig forbundet med hvor i verden du er fra. I Norge snakker vi om likelønn, fedrekvoten, 6 timers arbeidsdag, at kvinner skal være i ledelsen like mye som menn er. Så har vi også deler av verden hvor kvinner kjemper for å bli sett på som et menneske, sier Sultani.

Hun har planene klare for den internasjonale kvinnedagen:

– Som vanlig skal vi i Rødt Grorud dra sammen til byen for å være med i toget. I år skal jeg til Lørenskog rett etter 8. mars-toget og holde en appell om afghanske kvinners situasjon.

Lørdagen før er Sultani dessuten på en annen 8. mars-markering:

– Jeg er med i styret for et internasjonalt afghansk kvinneforum med kvinner som bor i Norge, USA, Tyskland, Nederland og andre land. Selve 8. mars-markeringen er forskjellig fra sted til sted, men lørdag 5. mars blir det en felles markering på nett med appeller og sang, og vi har med oss kvinner fra Afghanistan som kan fortelle om sin situasjon, sier Sultani.

– Folk har ikke nødvendigvis en PC de kan bruke, men med Messenger får vi det til.

Kvinner tar ordet

Forumet samler vanligvis rundt 18-30 kvinner, der alle får ordet.

– Vi sier til dem: snakk for deg selv, si din mening! Mange kommer med utsagn som «dere andre som kan det må snakke for meg, jeg kan ingenting, jeg har ikke gått på skole». Vi prøver å si «du har mye livserfaring som er veldig nyttig – du kan kanskje mer enn en som har gått på skole, men som mangler livserfaring. Andre kan lære av hvordan du løste den situasjonen du havnet i.» Da ser du hvordan de blomstrer opp! Det gjør noe med dem å ta ordet.

– Hvis man virkelig vil gjøre noe for disse

kvinnene, så få dem på banen! La dem bli deltakere som kan snakke for seg selv. Når et budskap kommer ovenfra, er det vanskelig å forstå, og mange tenker «det gjelder ikke meg, det er ikke sånn hverdagen min er». Mange kvinner har blitt så undertrykket at de selv tenker at de ikke er verdt noe, påpeker Sultani.

Tar til gatene – og media

– For meg er kvinnene i Afghanistan de sterkeste og modigste man kan finne i verden, sier Aryana Sayeed.

– Dessverre har mange kvinner og jenter i Afghanistan lidd voldsomt under bakstrevske elementer i kulturen gjennom mange år. Denne lidelsen er ikke bare forårsaket av Taliban, men også av mange andre tidligere regimer. Likevel har de aldri gitt opp, og fortsetter å kjempe for sine rettigheter. Kvinner og jenter har protestert mot undertrykkelsen de rammes av ved å ta til gatene, tross reell fare for sine egne liv, og de har også protestert på nett og gjennom alle tilgjengelige mediekkanaler, påpeker Sayeed.

Den afghanske sangeren og låtskriveren er en profilert talsperson for kvinners rettigheter, og måtte selv flykte fra Afghanistan ved Talibans maktovertagelse.

– Mange afghanske kvinneaktivister, meg selv iberegnet, fortsetter å være en stemme for dem som langt på vei har mistet sine egne stemmer i Afghanistan. Likevel blir jeg blåst av banen av hvordan mange modige og fryktløse kvinner faktisk står opp mot Taliban og deres inhumane tyranni på innsiden av Afghanistan. Pågangsmotet til disse kvinnene gir oss som er i eksil brensel til å opprettholde vår kamp for de som trenger oss mer enn noensinne, sier Sayeed.

Hun maner også til solidaritet kvinner imellom.

– Jeg vil oppfordre alle kvinner som leser denne artikkelen til å ikke glemme kvinner og jenter i Afghanistan. Fortsett å vise kjærlighet og støtte til afghanske kvinner på alle måter dere kan, så de blir minnet på at de ikke er alene. Se for deg at du selv var i den posisjonen – hva ville du forvente av kvinner andre steder i verden som hadde mye mer ressurser og muligheter til å gjøre noe?

Vil ikke anerkjenne Taliban

Da Norge inviterte Taliban hit og tilrettela for samtaler mellom dem og vestlige land, understreket Sayeed at norske myndigheter måtte ha et bevisst forhold til hvem de nå snakket med. «Please make sure you are fully aware of the fact that you are

Leder i Rødt Grorud: Shahla Sultani. Foto: Stian Nybru.

in discussions with the current oppressors of the people of Afghanistan; especially that of the women of Afghanistan!» poengterte hun i en kommentar.

– Det er et veldig vanskelig spørsmål. På den ene siden har jeg konstant uttalt meg mot Taliban og oppfordret verden til å avstå fra å anerkjenne dem som en regjering inntil og med mindre de gir afghanske kvinner og jenter fulle rettigheter. Likevel kan jeg forestille meg at for at verden skal kunne stille visse krav til Taliban-ledelsen og kommunisere sine poenger til dem, vil det faktisk være nødvendig å møte representantene deres. Jeg håper at europeiske land som deltok i de nevnte møtene ikke ser samtaler – med mål om å kreve visse positive endringer fra Taliban-regimet – som en forutsetning for og forløper til at Taliban offisielt blir godkjent som en legitim regjering, understreker Sayeed.

Hun mener den norske regjeringen ikke må ha flere møter med Talibans representanter eller ta videre avgjørelser om Afghanistan uten først å konsultere og involvere afghanere som ikke har vært del av de korrupserte regjeringene før og nå.

– Det er bokstavelig talt tusenvis av utdannede og kvalifiserte afghanere over hele verden, ikke minst i Europa, som ville kunne peke ut logiske veier videre som kan gi positiv endring for Afghanistan og afghanere, sier Sayeed.

Må bygge landet selv

Shahla Sultani fra Rødt Grorud arbeider for å samle afghanske eksilorganisasjoner i Norge og andre skandinaviske land under en felles paraply som kan bli en samtalepartner for UD – og som skal jobbe for at afghanere selv kan bygge landet.

– Det nytter ikke at USA eller Nato innsetter noen statsledere for noen år. Det internasjonale samfunnet må tilrettelegge og bevisstgjøre, ikke bare sende penger slik man har gjort til mujahedin – eller til de politikerne som bare tok pengene og stakk fra landet, fastslår Sultani.

Avslutter samarbeidet om overgrepsmottak: Nordlandssykehuset avslutter samarbeidet med UNN i Harstad (på bildet) om et overgrepsmottak i Harstad. Foto: Gunnar Reppen / CC.

– Svik mot voldtektsofre

Seher Aydar, stortingsrepresentant for Rødt, går hardt ut mot varsla kutt i tilbudet for overgrepssramma i Nordland. NRK melder at overgrepsofre i fylket kan risikere å måtte reise over 300 kilometer for å få hjelp fra et overgrepsmottak.

– Helseministeren kan ikke fraskrive seg ansvaret her. Nå må hun stille opp for alle, også hun unge jenta som i dag får beskjed om at hun må sitte med de klærne hun hadde på seg da hun ble utsatt for voldtekt, uten å dusje og vente på en rutebuss fra et lite sted, sier Seher Aydar i Rødt til NRK 13. februar.

Nordlandssykehuset vil sommeren 2022 avslutte samarbeidet med Universitetssykehuset Nord-Norge om et overgrepsmottak i Harstad. Årsaken er sykehusets økonomi, melder NRK. Kanalen har snakket med både politikere, fagfolk og politiet, som alle mener at dette vil gå kraftig ut over rettssikkerheten.

– La meg være helt tydelig: Vi vil aldri godta at folk som blir utsatt for voldtekt brukes som salderingspost for sparepolitikk. Dette er et svik mot kvinner og voldtektsofre, sier Aydar til NRK.

Hun frykter at kuttene i tilbudet vil gjøre at overgrepssatte lar være å melde fra.

Stortingsrepresentant: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

– Jeg er redd dette kan bidra til å svekke kvinners rettssikkerhet ytterligere. Forebygging av voldtekt er viktig. Det er også god etterforskning og nødvendig oppreisning hvis det likevel skjer. Men hva forteller regjeringen til kvinner i distriktene nå? spør Aydar, og mener helseministeren bør ta tak i saken.

Nordlandssykehuset må kutte 300 millioner kroner. Å avslutte samarbeidet med UNN i Harstad om overgrepsmottak vil gi en innsparing på 550.000 kroner årlig, melder NRK.

Åsne Hagen
asne.hagen@gmail.com

Kjemper for samisk krisesenter

– Det offentlige bryter sin forpliktelse til å beskytte den samiske befolkningen fra vold og overgrep, sier Tobias Drevland Lund til Ságat.

Lund er valgt inn på Stortinget for Rødt i Telemark, og fremma følgende forslag fra Rødt under behandling av stortingsmeldinga om samisk språk, kultur og samfunnsliv:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart starte en prosess for å reetablere et krisesentertilbud i de samiske områdene.

Bakgrunnen for Rødts forslag at de samiske områdene har stått uten krisesentertilbud etter at incest- og krisesenteret i Kárásjohka (Karasjok) ble nedlagt i 2019.

– Tiden er overmoden for å reetablere et krisesentertilbud i de samiske områdene slik at den samiske befolkningen på lik linje med resten av oss kan søke hjelp i krisesituasjoner, vel vitende om at man blir forstått og ivaretatt på best mulig måte, sier Lund til Ságat.

– Samtidig som det stedlige tilbudet forblir lagt ned, viser forskning at den samiske befolkningen er mer utsatt enn den øvrige for vold og overgrep. Vi vet generelt om vold og overgrep at langt ifra alle tilfeller ser dagens lys i form av at myndigheter

Stortingsrepresentant: Tobias Drevland Lund. Foto: Ihne Pedersen.

eller helseinstitusjoner blir varslet. Frykten er at mangelen på et stedlig tilbud med språklig og kulturell kunnskap og forståelse kan bidra til å forverre disse mørketallene. Lang reisevei og språklige utfordringer kan være nok til at man ikke søker hjelp.

Han mener at et krisesentertilbud bør og kan kobles direkte på arbeidet for likestilling og gode lokalsamfunn:

– Trygghet for alle innbyggere er en forutsetning for gode og likestilte liv, sier Lund til Ságat.

Åsne Hagen
asne.hagen@gmail.com

Landsstyreprerentant: Malena Strømmen Malakzadeh. Foto: Ihne Pedersen.

Nytt kulturpolitisk utvalg

På landsstyremøtet i februar etablerte Rødt et kulturpolitisk utvalg.

– Vi fikk konstituert utvalget med full støtte fra landsstyret (LS), sier Malena Strømmen Malakzadeh, som har jobbet med å sette sammen utvalget.

Kulturpolitisk utvalg skal synliggjøre Rødts kulturpolitikk både internt i partiet og utenfor organisasjonen, arbeide med kulturpolitisk skoloring i lokallagene og utarbeide ressurser som lokallagene kan bruke, bidra til å lage uttalelser på Rødts kulturpolitikk og sikre at partiet holder kontakt med aktuelle miljøer, fagforeninger og organisasjoner innenfor kultur.

Malakzadeh berømmer Pål Asle Pettersen og Rødt Stavanger som foreslo et slikt utvalg på landsmøtet i 2021. Forslaget bunnet i et ønske om å utvikle en helhetlig kulturpolitikk over tid i tett dialog med kunstnere, kulturarbeidere og fagforeninger.

Utvalget består av medlemmer med bakgrunn fra ulike deler av kultursektoren.

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Ihne Pedersen.

Vil stoppe politikerlønnsfest

– Det er usunt for demokratiet med en politikerklasse på millionlønn. Rødt ønsker å sikre mindre forskjeller mellom politikergodtgjørelsene og det generelle lønnsnivået i Norge, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

Torsdag 10. februar behandlet Stortinget godtgjørelsene for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer. Et flertall bestående av Høyre, Senterpartiet og FrP med støtte fra Venstre og KrF vendte tommelen ned for fortsatt lønnsfrys eller kutt i nivået på stortingslønnen, og vil be godtgjøringsutvalget legge frem en ny innstilling som kan gi økt stortingslønn «snarest mulig etter lønnsoppjøret».

– Det mangler totalt takt og tone når stortingsflertallet ikke bare vil øke sin egen lønn, men går inn for at dette skal skje snarest mulig, sier Moxnes.

– Det siste året har vært preget av avslørende saker om toppolitikernes frynsegoder og misbruk av representantordningene. Nå må Stortinget ta ansvar for å gjenreise den nødvendige tilliten til våre demokratiske institusjoner, og det viktigste vi kan gjøre da er å sikre at vi som folkevalgte ikke rykker fra de folkene som har valgt oss. Lønnsfesten burde vært avsluttet og stengt for lengst, fastslår Rødt-lederen.

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Annonse:

11. mars 2022 er det 15 år siden Rødt ble stiftet. Bli med på feiringa!

I anledning 15 årsjubileumet inviterer vi til fest og feiring på Månefisken i Oslo. Her blir det taler, samtaler om Rødts historie og vekst, hilsener og musikk. Arrangementet livestreames også på nett

RØDT.NO/RODT15

Foto: Vidar Ruud / NTB

Hva skjer?

3. mars

Rødt Hjemmefra

Hele landet. roedt.no/hjemmefra

8. mars

Den internasjonale kvinnedagen

Hele landet. roedt.no/8mars

8marsoslo.no

8marsibergen.no

kvinnedagenitromso.no

Se lokale 8. mars-initiativ for info om hva som skjer der du bor!

11. mars

Rødt 15 år

Månefisken, Oslo. roedt.no/rodt15

2.-3. april

Folkevalgskonferanse

roedt.no/folkevalgskonferanse22

28. april

Rødt Hjemmefra

Hele landet. roedt.no/hjemmefra

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

Annonse:

Få med deg siste nummer av Gnist!

Algoritmer og Facebook // Røde djevler i Beliga
Teknologimonopolistene // Taliban gjennom
27 år // Bokmtaler // Debatt

Abonner på Gnist
100 kr for første år

Send mail til
gnist@marxisme.no
for bestilling.

Eller kjøp nummeret
på www.marxisme.no

Annonse:

Studiebok:

Forstå for å forandre

KUN
95,-

Bestill på:
marxisme.no

Annonse:

Aktuell bok:

**Liv Strömquist:
Inne i speilsalen**

332,-

Bli medlem i Rødt!

Send sms med «Rødt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 2090 eller se roedt.no/bli-medlem

fb.me/roedt [@rauddt](https://twitter.com/rauddt) [@stemroedt](https://www.instagram.com/stemroedt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

Vi lever i en tid besatt av fysisk skjønnhet. Hvordan vi ser ut på bilder opptar en stadig større del av bevisstheten vår. I denne tegneserien analyserer Liv Strömquist livene til en rekke kvinner som defineres av sitt utseende.

Bestill boka på manifest.no